

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

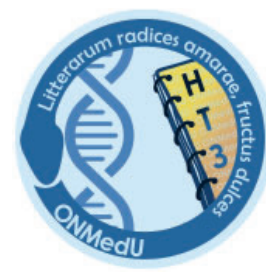
23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

Одеса • ОНМедУ • 2026

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня

23–24 квітня 2026 року

Тези доповідей

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

в. о. ректора, член-кореспондент НАМН України,
професор Станіслав ШНАЙДЕР

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА
професор Людмила ВЕНГЕР
професор Алла ВОЛЯНСЬКА
професор Олег ГЕРАСИМЕНКО
професор Володимир ГОРОХІВСЬКИЙ
професор Ніна МАЦЕГОРА
професор Ярослав РОЖКОВСЬКИЙ
професор Олена СТАРЕЦЬ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА
доцент Катерина НІТОЧКО

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини для С91 здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня [Електронне видання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Одеса, 23–24 квітня 2026 року : тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2026. — 132 с.
ISBN 978-966-443-142-9

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здобувачів другого (магістерського) рівня освіти наведено матеріали учасників зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

давніх медичних праць, а й саму традицію використання латини як наукової мови.

Важливу роль у передачі знань відіграли абатство Монтекассіно та абатство Святого Галла. У їхніх скрипторіях переписували й коментували античні трактати, створювали глосарії медичних термінів. Ще особливої уваги набула Салернська медична школа — перший великий медичний освітній центр Європи того часу. Вона поєднала латинську, грецьку та арабську традиції, що сприяло розширенню термінології. Наприклад, через арабські переклади в латину потрапили такі поняття: *sympus* та *elixir*.

Тобто можна сказати, що освітня діяльність монастирів поєднала античну медичну спадщину з університетською традицією, зберігши знання й латинську термінологію, яка й сьогодні забезпечує точність і міжнародне взаєморозуміння в медицині.

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В ЛАТИНСЬКІЙ ТА ІТАЛІЙСЬКІЙ МОВАХ: АСПЕКТ МОВНОЇ СПАДКОВОСТІ

Склепович Ірина

Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна

Медична термінологія відіграє важливу роль у житті медичних працівників, оскільки допомагає точному спілкуванню, позначенню діагнозів та опису анатомічних структур на міжнародному рівні. Італійська мова, що сформувалася на основі латини, зберегла багато її лексичних та морфологічних особливостей, зокрема в медичній термінології.

Порівняння морфологічних особливостей медичної термінології в латинській та італійській мовах є актуальним, оскільки дає змогу дослідити процеси адаптації міжнародної термінології у національній мові.

Італійська мова як прямий спадкоємець латини зберегла значну кількість давньоримських медичних термінів, однак ці терміни не були механічно перенесені, а зазнали змін відповідно до правил італійської мови.

Однією з головних відмінностей є морфологічна адаптація. Це особливо відзначається на прикладі роду іменників. У латинській мові відзначають три роди: чоловічий, жіночий та середній. Середній рід в італійській мові не зберігся, тому закономірним є втрата закінчення **-um**: *cranium-cranio*-череп, *folium-foglio*-листок.

Ще однією відмінністю є поява в італійській мові артиклів (означених та неозначених) відповідно до роду та числа. Так, в чоловічому роді використовують такі означені артикли однини: *lo* (*lo stomaco*), *il* (*il nervo*), *l'* (*l'organo*); множини —

(*i muscoli*), **gli** (*gli occhi*); та жіночому **-la** (*la vena*), **l'** (*l'arteria*) (однина) та **le** (*le cellule*) (множина). А також неозначені артикли **un** (*un pulmone*), **uno** (*uno sterno*), **una** (*una vertebra*), **un'** (*un'ulcera*). Завдяки додаванню артиклів, мова стала більш живою та виразною.

У використанні клінічної термінології латинська базується на системі відмінків, а італійська — використовує прийменники. Наприклад: лат. *Fractura tibiae* (перелом великогомілкової кістки), італ. *Frattura della tibia*. Незначні зміни також відбуваються при узгодженні прикметника з іменником: *musculus transversus-muscolo transverso*, *venae cavae-vene cave* (1 група); *nervus spinalis-nervo spinale*, *arteriae renales-arterie renali* (2 група).

Італійська мова також додала багато змін у фонетиці, такі як: спрощення дифтонгів *oedema/edema*, асиміляція приголосних *sublingualis/sottolinguale*, зміна "PH" на "F" *pharynx/faringe*, зміна "TH" на "T" *thorax/torace*.

Наведені приклади підтверджують закономірність морфологічної адаптації та мовної спадковості при переході з латинської в італійську мову. Отже, медична термінологія італійської мови є прямим продовженням термінологічної традиції латини. У процесі розвитку латинські терміни не зникли, а пристосувались до нових мовних умов.

ІСТОРІЯ КАФЕДРИ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ

Тімуш Катерина

Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна

Актуальність. Вивчення етапів становлення медичних кафедр є невідкладною складовою збереження академічної спадщини та розуміння еволюції вітчизняної медицини. Кафедра акушерства та гінекології ОНМедУ пройшла видатний шлях розвитку, який відображає прогрес медичної науки на півдні України.

Мета. Проаналізувати історичний шлях розвитку кафедри акушерства та гінекології ОНМедУ від моменту її заснування до сьогодення, а також оцінити внесок провідних науковців у створення її клінічної і наукової бази.

Матеріали та методи. Проведено комплексний історико-медичний, ретроспективний та хронологічний аналіз доступних архівних матеріалів і наукових праць.

Результати дослідження. Досліджено етапи формування першої на півдні України кафедри акушерства, жіночих і дитячих хвороб, яку у 1902 році заснував професор Василь Миколайович Массен. Визначено вагому роль Всеволода Миколайовича Орлова, який очолював кафедру у 1905–1927 рр. Він ініціював створення профільного музею мікро- та макроскопічних

патологоанатомічних препаратів і кабінету фізичних методів лікування. Проаналізовано зміну керівництва та розширення наукових інтересів у різні історичні періоди під проводом таких діячів, як Герман Іванович Томсон, Георгій Федорович Цомакіон, Борис Константинович Гогоберідзе, Григорій Константинович Живатов, Ашот Моїсєєвич Агаронов, Олександр Іванович Малінін, Іван Миколайович Рембез, Вікторія Андрівна

Соляник-Шилейко та Вікторія Федорівна Нагорна. Окрему увагу приділено сучасному етапу, а саме впровадженню передових технологій ендоскопічної хірургії та формуванню потужної наукової школи під керівництвом Валерія Миколайовича Запорожана. Також відзначено створення у 2015 році першого в Україні клінічного та наукового центру діагностики та лікування ендометріозу на чолі з Ігорем Зіновійовичем Гладчуком.

Висновки. Дослідження етапів становлення кафедри показало, що її еволюція від перших навчальних кабінетів до бази впровадження високотехнологічних втручань відбулася саме завдяки вагомому внеску видатних керівників, які забезпечили створення потужного сучасного науково-клінічного осередку ОНМедУ.

СОФІЯ ОКУНЕВСЬКА-МОРАЧЕВСЬКА: ВНЕСОК У МЕДИЦИНУ, ОСВІТУ ТА ЖІНОЧИЙ РУХ Хряпіна Маргарита

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Актуальність. У другій половині XIX століття жінки були суттєво обмежені в доступі до вищої освіти та наукової діяльності, зокрема в галузі медицини, яка вважалася чоловічою сферою. У цьому контексті постать Софії Окуневської-Морачевської (1865–1926) є надзвичайно показовою, адже її життєвий і професійний шлях відображає процес становлення жінки-лікарки й науковиці в умовах соціальних і гендерних обмежень, а також трансформацію суспільних уявлень про роль жінки в медицині. Сучасні реформи системи охорони здоров'я, зміни в освітній сфері та потреба забезпечення гендерної рівності актуалізують ретроспективний аналіз цих процесів.

Мета роботи. Проаналізувати життєвий шлях Софії Окуневської-Морачевської як внесок у розвиток освіти, науки та громадського життя, а також окреслити її роль у формуванні уявлень про жінку в медицині.

Матеріали та методи. У роботі використано історико-аналітичний та біографічний методи. Матеріали дослідження складаються з літературних джерел та фотографій, що висвітлюють професійну, громадську й особисту діяльність Софії Окуневської-Морачевської.

Результати. Софія Окуневська-Морачевська стала першою українкою, яка отримала повну університетську медичну освіту, та першою жінкою-лікаркою в Галичині. Вищу медичну освіту вона здобула в Цюрихському університеті, де згодом захистила дисертацію на ступінь доктора медицини, присвячену змінам у складі крові під впливом анемії. У своїй клінічній практиці лікарка впроваджувала новітні на той час методи лікування, зокрема застосування радію для терапії раку шийки матки. Із 1903 р. працювала в «Народній лічниці» у Львові.

Софія Окуневська-Морачевська брала участь в організації курсів для сестер милосердя та акушерок, працювала над укладанням словника української медичної термінології, була членкинею Наукового товариства імені Шевченка та Лікарської комісії. Паралельно вона активно долучалася до жіночого руху, була серед авторок жіночого літературного альманаху «Перший вінок» (1887).

Висновки. Діяльність Софії Окуневської-Морачевської охоплювала освітню, медичну та соціальну сфери. Її життєвий шлях засвідчує, що професійна компетентність, наполегливість і внутрішня сила дають змогу долати гендерні та суспільні бар'єри. Приклад Софії Окуневської-Морачевської став важливим чинником утвердження жінок у сфері освіти та розвитку української практичної медицини. Дослідження біографій жінок, які торували шлях до медицини в умовах обмежень, є важливим для реконструкції соціальної історії медицини, осмислення гендерних бар'єрів у процесі професіоналізації та оцінки ролі жінок у формуванні системи охорони здоров'я.

СТРУКТУРА СКЛАДНИХ АНГЛІЙСЬКИХ АНАТОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ І ЇХНІ ВІДПОВІДНИКИ ЛАТИНСЬКОЮ МОВОЮ

Шубан Ярослава

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Анатомічна термінологія є фундаментом медичної мови та інструментом професійної комунікації, що потребує високого рівня стандартизації й однозначності [1]. В умовах домінування англійської мови у сучасному науковому просторі особливу актуальність має збереження відповідності між англомовними анатомічними термінами та класичною латинською номенклатурою [2].

Метою даного дослідження є аналіз структури складних англійських анатомічних термінів і виявлення закономірностей їхніх латинських відповідників.

У дослідженні проаналізовано англійські анатомічні терміни різної складності та їхні ла-

Попружук Соломія 30
Постова Таїсія 108

Разінкін Олександр 100
Ратушненко Дар'я 83, 112
Рева Володимир 69
Рибалка Дмитро 65
Рижков Михайло 8
Родрігес Перес
Владімір-Рауль 84

Свистун Кароліна 17
Сич Артем 107
Склепкович Ірина 9
Сорокін Володимир 116, 117
Стець Владислав 43

Сулова Ольга 80
Сухенко Анастасія 66
Сущенко Еліна 71

Тиха Анастасія 92
Тімуш Катерина 9

Ушканенко М. Ф 18

Федоренко Еліна 89

Хахіяшвілі Анастасія 105
Хряпіна Маргарита 10, 30

Чернова Олександра 85
Чеханов Олександр 91

Шаміров Карен 85

Шип Софія 34, 36
Шубан Ярослава 10, 18

Щеглов Ілля 21, 31

Яременко Андрій 67

Abdelouahed Ichbani 120
Abozkika Mohammad 123

Bahmad Chafik 119

Kandayarai Milkakh 123
Kupchanko Sofiia 119

Raveel Mirza 120, 121, 122

Saida Raged 124